

Asia: VN/18156/2024

Lausuntopyyntö: hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi raideliikennelain ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) on ollut mukana hallituksen esityksen laadinnassa ja tukee sitä. Traficom esittää hallituksen esitykseen seuraavat huomiot:

GOST-vaunuja koskevan raideliikennelain 80 §:n osalta on huomioitava, että VAKaineiden kuljetuksiin käytettävien vaunujen ja niihin kiinnitettävien säiliöiden on täytettävä myös vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (541/2023) sekä sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten vaatimukset. Erityisesti Traficomın määräys vaarallisten aineiden kuljetuksesta rautatiellä asettaa vaatimuksia muun muassa säiliövaunujen rakenteelle, merkinnöille ja käyttöön liittyville turvallisuustoimenpiteille. GOST-vaunut eivät täytä näitä vaatimuksia, joten ne tarvitsevat poikkeuksen myös VAK-lainsäädännön vaatimuksista. Traficomın tietojen mukaan yhden toimijan käyttämälle GOST-kalustolle on myönnetty kyseinen poikkeus 31.12.2026 saakka.

On tärkeää varmistaa, että kaikki vaunua ja sen säiliöitä koskevat säädökset ja vaatimukset otetaan huomioon kokonaisuutena, jotta vaarallisten aineiden kuljetukset voidaan suorittaa turvallisesti ja lainsäädännön mukaisesti. Tämän takia Traficom esittää pohdittavaksi, pitäisikö asia huomioida hallituksen esityksen 80 § pykäläkohtaisissa perusteluissa esim. seuraavasti:

"Kun suunnitellaan GOST-vaunujen käyttöönottoa kansallisesti, on hyvissä ajoin tarkistettava Liikenne- ja viestintävirastolta, riittävätkö kalustolle suoraan kansainväliseen raideliikenteeseen myönnetyt käyttöönottoluvat kattamaan myös nyt suunnitellun käytön vai onko luvat turvallisuuden varmistamiseksi tarpeen päivittää esimerkiksi siitä johtuen, että kalusto on seisonut pidempään paikallaan tai sen rajanyli Suomeen saapumisesta on jo pidempi aika, jolloin kaluston kunnosta ei ole enää varmuutta ja sen liikennekelpoisuuteen on tarpeen kiinnittää erityistä huomioita. Lisäksi tämän pykälän perusteella käytössä olevien säiliövaunujen käyttö VAK-aineiden kuljetukseen edellyttää myös VAK-lainsäädännön mukaista poikkeuslupaa turvallisuus- ja kemikaalivirastolta"

Traficom tukee raideliikennelain 157 §: ja liikenteen palveluista annetun lain 63 § tehtyä lisäystä kyberturvallisuusriskien huomioimisesta myös kaupunkiraideliikenteen riskien hallinnassa. Traficom esittää pohdittavaksi pitäisikö pykäläkohtaisissa perusteluissa olevaa viittausta kyberturvallisuuslakiin kuitenkin tarkentaa.

Traficom esittää lisäksi pohdittavaksi sen, tulisiko raideliikennelain 15 §:n 1 momentin 1 kohtaa päivittää siten, että siinä puhuttaisiin rautatiejärjestelmän sijasta raideliikennejärjestelmästä tai siten, että kaupunkiraideliikenteestä lisättäisiin luetteloon oma kohtansa. Traficomilla on kaupunkiraideliikenteen osalta valvontatoimivaltaa em. pykälän 1 momentin 7 kohdan sekä LIPA-lain valvontaa koskevien pykälien nojalla, mutta kaupunkiraideliikenteen merkityksen kasvaessa ja toimijoiden määrän lisääntyessä valvontatoimivaltuuksia olisi hyvä vahventaa esimerkiksi edellä esitetyin tavoin myös raideliikennelaissa.

Tyynilä Une